

حکومت پهلوی

برچینش دودمان قاجار و سرکار آمدن دودمان پهلوی

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۵ شهریور ۱۳۹۴ ۳۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

اندکی پس از کودتای ۱۲۹۹ و قدرت گرفتن سردار سپه، احمدشاه به اروپا رفت. پس از خروج احمدشاه از ایران عوامل رضاخان، اندیشه الغای سلطنت و رئیس جمهور شدن سردار سپه را پیش آوردند که با مخالفت و مقاومت شدید برخی از سیاسیون، روحانیان و مردم، طرح جمهوری با شکست روبرو شد. پس از اعلام وفاداری سردار سپه به احمدشاه، وی به ایران بازگشت اما بار دیگر پس از نخست وزیری سردار سپه به اروپا رفت. // شاید اگر مخالفت برخی از سیاسیون، روحانیان و مردم با طرح جمهوریت صورت نمی گرفت شاید تاریخ ایران با یک حکومت جمهوری و سرکار

پارسیان دژ / حکومت پهلوی

اندکی پس از کودتای ۱۲۹۹ و قدرت گرفتن سردار سپه، احمدشاه به اروپا رفت. پس از خروج احمدشاه از ایران عوامل رضاخان، اندیشه الغای سلطنت و رئیس جمهور شدن سردار سپه را پیش آوردند که با مخالفت و مقاومت شدید برخی از سیاسیون، روحانیان و مردم، طرح جمهوری با شکست روبرو شد. پس از اعلام وفاداری سردار سپه به احمدشاه، وی به ایران بازگشت اما بار دیگر پس از نخست وزیری سردار سپه به اروپا رفت.

// شاید اگر مخالفت برخی از سیاسیون، روحانیان و مردم با طرح جمهوریت صورت نمی گرفت شاید تاریخ ایران با یک حکومت جمهوری و سرکار آمدن رضا شاه به عنوان رئیس جمهور در آن دوره جور دیگری رقم می خورد!

احمد شاه

احمد شاه

سرانجام سید محمد تدین نایب رئیس مجلس پنجم شورای ملی در روز ۹ آبان ۱۳۰۴ خورشیدی، لایحه‌ای را به مجلس ارائه نمود که با تصویب آن توسط نمایندگان مجلس، احمد شاه از سلطنت خلع شد و حکومت موقت "در حدود قانون اساسی و قوانین موضوعه مملکتی به رضاخان پهلوی" سپرده شد و "تعیین تکلیف حکومت قطعی" به مجلس مؤسسان واگذار شد. سپس با تشکیل مجلس مؤسسان ی که سردار سپه ترتیب داده بود با از قدرت برکنار کردن آخرین "شاه" دودمان قاجار شاهنشاهی قاجاریان را به پایان رساند. در ۲۱ آذر ۱۳۰۴، سلطنت ایران به "رضا شاه پهلوی" واگذار شد. مراسم تاجگذاری رضاشاه در ۴ اردیبهشت ۱۳۰۵ انجام شد.

رضا شاه

رضا شاه به همراه درفش تاجگذاری اش

روز نهم آبان ۱۳۰۴ با تصویب ماده واحده‌ای در مجلس شورای ملی ایران، رسماً انحلال سلسله قاجار اعلام شد.

سرانجام در نهم آبان ۱۳۰۴، ماده واحده‌ای توسط سیدمحمد تدین، نایب رئیس مجلس شورای ملی که از هواداران رضاخان بود، به مجلس ارائه گردید که در آن، خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شده بود. این ماده واحده در همان روز طرح، در مجلس تصویب شد.

۱۰ روز پس از خلع احمدشاه از سلطنت، سفیر انگلستان نزد رضاخان رفت و طی یادداشتی از سوی دولت انگلستان حکومت وی را به رسمیت شناخت. فردای همان روز نیز سفیر شوروی نزد رضاخان رفته و به رسمیت شناختن حکومت او را توسط دولت متبوعش اعلام کرد.

//همیشه دولت های استعمار گر در تاریخ به دنبال بهره برداری از وقایع تاریخی یک کشور هستند و دولت

انگلیس و شوروی به خوبی به آن آگاه بودند! و به راحتی می خواستند بر این موج پیش آمده سوار و یا حداقل جا نمانند همانطور که در جنگ جهانی دوم رضا شاه را که بر خلاف منافعشان و طرفدار دولت آلمان نازی بود برکنار و تبعید کردند!

با این حمایت همه جانبه از سوی دولتهای بزرگ خارجی، رضاخان روز ۱۵ آذر ۱۳۰۴ مجلس مؤسسان را با نطق خود افتتاح کرد. این مجلس پس از یک هفته بحث، رضاخان را به پادشاهی ایران برگزید و سلطنت را در خانواده او موروثی کرد.

۲۲ آذر ۱۳۰۴، از سوی مجلس مؤسسان، سلطنت دایمی در ایران به رضاخان و خانواده اش واگذار شد. این واگذاری دو هفته پس از اعلام انقراض سلسله قاجار و به دنبال تشکیل جلسه و تغییر اصول ۳۶، ۳۷، ۳۸ و ۴۰ متمم قانون اساسی صورت گرفت. خبر این انتصاب، روز ۲۳ آذر توسط میرزا حسن خان مشارالملک وزیر خارجه وقت به تمام سفارتخانه‌های ایران ابلاغ شد.

تاریخ ایران از زمان باستان تا امروز، ا. آ. گرانتوسکی - م. آ. داندامایو، مترجم، کیخسرو کشاورزی، ناشر: مروارید ۱۳۸۵ ایران در جنگ جهانی اول، میروشنکف، ترجمه دخانیاتی، تهران ۱۳۴۴/ ویکی پدیا #:

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «برچینش دودمان قاجار و سرکار آمدن دودمان پهلوی»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://parsiandej.ir/articles/1679/pdf/برچینش-دودمان-قاجار-و-سرکار-آمدن-دودمان>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵